

MEDICINFORBRUG - OVERBLIK

3. kvartal 2018

Kvartalstal fra Lægemiddelstatistikken

SUNDHEDSDATA-
STYRELSEN

1. Det samlede lægemiddelsalg

'MedicinForbrug - Overblik' opgør udviklingen af det samlede salg af lægemidler solgt på apotek undtagen de håndkøbslægemidler, der må sælges uden for apotek.

Denne opdatering viser en stigning i omsætningen, mens mængdeforbruget af lægemidler er faldet fra 3. kvartal 2017 til 3. kvartal 2018:

- › Den samlede omsætning er steget med 7,8 mio. kr. (0,3 %).
- › Det samlede mængdeforbrug¹ er faldet med 0,8 mio. DDD (-0,1 %).

1.1 Udvalgte lægemiddelgrupper

'MedicinForbrug - Overblik' ser derudover nærmere på nogle udvalgte lægemiddelgrupper, hvor ændringen i omsætning eller mængde i forhold til samme kvartal året før er mere end 10 pct. eller 5 mio. kr. pr. mængdeenhed. Salget af mange lægemiddelgrupper ændrer sig over længere tid, og lægemiddelgruppen kan derfor være med flere kvartaler i træk.

1.1.1 Lægemiddelgrupper i 3. kvartal 2018

1.1.1.1 Stigninger i forbrug eller omsætning

- › Direkte faktor Xa hæmmere (blodfortyndende midler)
- › Midler til sænkning af blodsukker, eksklusiv insulin (type 2-diabetes)
- › Atorvastatin (forhøjet kolesterol)
- › Angiotensin II-receptorblokkere, eksklusiv kombinationer (forhøjet blodtryk)
- › Sertralin (antidepressive midler)

1.1.1.2 Fald i forbrug eller omsætning

- › Rosuvastatin (forhøjet kolesterol)
- › Adrenergika i kombination med kortikosteroider eller andre midler, eksklusiv anticholinergika (astma og KOL)
- › Ezetimib (forhøjet kolesterol)
- › ACE-hæmmere og vanddrivende midler i kombination (forhøjet blodtryk)
- › Tramadol og tapentadol (smertestillende)

---

¹ Lægemidler, der ikke kan opgøres i definerede døgndoser (DDD), er ikke med i det samlede mængdeforbrug (svarende til 6 pct. af omsætningen).

2. Omsætnings- og forbrugstal for 3. kvartal 2018

Tabellen nedenfor viser omsætning, mængdesalg og gennemsnitlig pris pr. mængdeenhed for lægemidler og lægemiddelgrupper med størst ændring i henholdsvis omsætning og mængdesalg (se kriterier for udvælgelse sidst i dokumentet). Bemærk at lægemidler, der må sælges uden for apotek, ikke er medtaget.

Tabel 1 Omsætnings- og forbrugstal for 3. kvartal 2018

Lægemidler	ATC-kode ¹	Omsætning			Mængdeforbrug			Pris pr. DDD		
		Mio. kr.	Forskel i mio. kr.	(%)	Mio. DDD	Forskel i mio. DDD	(%)	Kr.	Forskel i kr.	(%)
Top 5 omsætning										
Faktor Xa-hæmmere	↑ B01AF	166,1	36,5	28	6,5	1,6	32	25,41	-0,83	-3
Midler til sænkning af blodsukker, ekskl. insuliner	↑ A10B	180,1	18,7	12	19,7	0,5	3	9,13	0,73	9
Rosuvastatin	↓ C10AA07	4	-25,2	-86	5,5	0,6	11	0,73	-5,17	-88
Adrenergika i komb. m. kortikosteroider eller andre midler, ekskl. anticholinergika	↓ R03AK	94,7	-17,2	-15	7,8	-0,3	-4	12,09	-1,63	-12
Ezetimib	↓ C10AX09	1,8	-15,9	-90	1,6	0,2	17	1,11	-11,67	-91
Top 5 mængde										
Atorvastatin	↑ C10AA05	11,8	2,1	22	46,2	6,4	16	0,26	0,02	8
Angiotensin II-receptorblokkere, ekskl. kombinationer	↑ C09C	15,2	5	49	33,5	5,3	19	0,45	0,09	25
Sertralin	↑ N06AB06	5,4	0,1	3	12	1,3	12	0,45	-0,04	-8
ACE-hæmmere og vanddrivende midler	↓ C09BA	3,7	-0,6	-13	7	-1,3	-15	0,52	0,01	2
Tramadol og tapentadol	↓ N02AX	20,2	-0,6	-3	3,8	-1,3	-25	5,35	1,23	30

Kilde: Lægemiddelstatistikregisteret (Opdateret til 31. januar 2019), Sundhedsdatastyrelsen

Note: Faktor Xa-hæmmere indgik på Top 5 Mængde, men er ikke medtaget på listen, fordi lægemidlerne er repræsenteret på listen Top 5 Omsætning.

Lægemidler, der må sælges uden for apotek, er ikke medtaget.

ATC: Anatomisk Terapeutisk Kemisk Klassifikation er et globalt klassifikationssystem, der inddeler lægemidler i forskellige grupper efter deres primære virkemåde.

DDD: Defineret døgndosis.

3. Top 5 Omsætning

3.1 Faktor Xa-hæmmere (blodfortyndende midler)

Lægemidlerne rivaroxaban, apixaban og edoxaban hører under lægemiddelgruppen NOAK (non-vitamin K orale antikoagulantia), og de bruges til at forebygge blodpropper særligt hos patienter med atrieflimren. Omsætningen af disse lægemidler stiger fortsat i 3. kvartal 2018, hvor omsætningen er steget med 36,5 mio. kr. sammenlignet med samme kvartal i 2017. Stigningen i omsætning skyldes fortsat en stigning i mængdeforbruget af de relativt dyre lægemidler, og gruppen er endvidere fortsat placeret på en 3. plads over midler med størst stigning i mængdesalget. Rivaroxaban og apixaban bidrager primært til udvikling, mens omsætningen og mængdesalget af Lixiana (edoxaban) markedsført i juni 2016 fortsat er lavere, men dog støt stigende. Forbruget af faktor Xa-hæmmere kan følges pr. måned i statistikken 'Nye lægemidler'.

➤ [Find Statistikken over Nye lægemidler på eSundhed.dk](#)

3.2 Midler til sænkning af blodsukker eksklusiv insuliner (type 2-diabetes)

Lægemidlerne bruges primært til sænkning af forhøjet blodsukker hos patienter med type 2-diabetes. Med en stigning på 18,7 mio. kr. i forhold til samme kvartal året før placeres gruppen fortsat på en 2. plads over de apoteksforbeholdte lægemiddelgrupper med størst stigning i omsætning i 3. kvartal 2018. Denne stigning drives hovedsageligt af en stigning i omsætningen af SGLT-2-hæmmeren empagliflozin og den dyre GLP-1-analog liraglutid. Stigningen i omsætningen skyldes primært, at flere personer end tidligere er i behandling med disse lægemidler.

3.3 Rosuvastatin (forhøjet kolesterol)

Rosuvastatin er et statin, som anvendes til behandling af forhøjet kolesterol og forebyggelse af hjertekarsygdom. Heraf anvendes rosuvastatin som 2. valg til sænkning af kolesterol i blodet. Fra 3. kvartal 2017 til 3. kvartal 2018 ses et fald i omsætningen af rosuvastatin på 25,2 mio. kr. svarende til 86 pct. Rosuvastatin er dermed fortsat det lægemiddel, som har haft det største fald i omsætning i denne periode. Faldet skyldes formentlig patentudløb på præparatet Crestor i december 2017. Herefter ses en tendens til, at langt flere patienter sættes i behandling med et nyt billigere generika. I perioden er antallet af personer i behandling med rosuvastatin fortsat steget med 10 pct. svarende til ca. 35.000 personer.

3.4 Adrenergika i kombination med kortikosteroider eller andre midler, eksklusiv anticholinergika (astma og KOL)

Denne lægemiddelgruppe består af inhalatorer indeholdende langtidsvirkende adrenergika (LABA) i kombination med binyrebarkhormon (ICS) og omtales som LABA/ICS. Omsætningen af midlerne er fra 3. kvartal 2017 til 3. kvartal 2018 faldet med 17,2 mio. kr., og faldet i omsætningen har næsten været støt siden 2. kvartal 2014. Denne udvikling drives primært af et fald i

omsætningen af hhv. salmeterol i kombination med fluticason og formoterol i kombination med budesonid. Særligt for kombinationer med salmeterol og fluticason med inhalatortypen 'Diskus' ses et større fald i både antal personer i behandling og det samlede mængdeforbrug. Faldet er formentlig et resultat af revurderinger af tilskudsstatus for astma/KOL-lægemidler.

3.5 Ezetimib (forhøjet kolesterol)

Ezetimib er et middel, som anvendes til sænkning af kolesterol i blodet, og som virker ved at hæmme tarmens absorption af kolesterol. Lægemidlet kan bruges i kombination med et statin eller som monoterapi, hvor et statin ikke kan anvendes. Fra 3. kvartal 2017 til 3. kvartal 2018 ses et betydeligt fald i omsætningen af ezetimib på 15,9 mio. kr. svarende til 90 pct. af den samlede omsætning. Faldet i omsætningen skyldes patentudløb på produktet Ezetrol i 2. kvartal 2018, som har medført at flere personer sættes i behandling med de nye billigere generika. I samme perioden ses en stigning i både antal personer i behandling og i mængdesalget på 0,2 mio. DDD (17 pct.).

4. Top 5 Mængde

4.1 Atorvastatin (forhøjet kolesterol)

Atorvastatin er 1. valg ved behandling af forhøjet kolesterol. I endnu et kvartal stiger mængdeforbruget af atorvastatin, svarende til en stigning på 6,4 mio. DDD fra 3. kvartal 2017 til 3. kvartal 2018. Dermed indtager atorvastatin fortsat 1. pladsen over lægemidler med størst stigning i mængdeforbrug. Forbruget af atorvastatin har været støt stigende siden 2. kvartal 2012, hvor de gennemsnitlige priser faldt som følge af patentudløb og introduktion af billigere generika. I samme periode ses et fald på ca. 18 pct. i antallet af personer i behandling med atorvastatin.

4.2 Angiotensin II-receptorblokkere, eksklusiv kombinationer (forhøjet blodtryk)

De blodtryksænkende midler i denne lægemiddelgruppe omfatter bl.a. losartan, candesartan og valsartan. Mængdeforbruget af midlerne er steget med 5,3 mio. DDD fra 3. kvartal 2017 til 3. kvartal 2018. Størstedelen af mængdeforbruget udgøres af losartan, og forbruget af losartan har været stigende igennem hele perioden. Denne stigning drives af, at flere personer end tidligere er i behandling med losartan. Forbruget af lægemidlet har generelt været stigende gennem en længere periode, særligt efter patentudløb og at lægemidlet fik generelt tilskud i 2010. Stigningen skyldes formentlig også, at antiotensin II-receptorblokkere har fået en mere fremtrædende plads i behandlingsvejledninger og nu anses som værende ligeværdig med Angiotensin Converting Enzyme-hæmmere (ACE-hæmmere) til behandling af kronisk hjertesvigt og forhøjet blodtryk.

4.3 Sertralin (antidepressive midler)

Sertralin tilhører gruppen af selektive serotonin genoptagelseshæmmere (SSRI) og anvendes bl.a. til behandling af depression og andre psykiske lidelser som f.eks. generaliseret angst, tvangstanker og/eller tvangshandlinger (OCD) samt post-traumatisk stresstilstand (PTSD). SSRI er den mest anvendte type af antidepressiva i Danmark og omfatter bl.a. citalopram, sertralin og escitalopram. Mængdeforbruget af sertralin stiger fortsat med 1,3 mio. DDD fra 3. kvartal 2017 til 3. kvartal 2018. Tidligere var flest personer i behandling med citalopram, men i 1. kvartal 2018 var flere personer i behandling med sertralin end med citalopram, og denne tendens er fortsat frem mod 3. kvartal 2018. Siden 2. kvartal 2016 har mængdeforbruget af sertralin været højere end forbruget af citalopram, og citalopramforbruget er i perioden faldet med ca. 0,7 mio. DDD.

4.4 ACE-hæmmere og vanddrivende midler i kombination (forhøjet blodtryk)

Denne lægemiddelgruppe består af en ACE-hæmmer i kombination med ét af de vanddrivende midler hydrochlorthiazid eller indapamid. Lægemidlerne anvendes mod forhøjet blodtryk. I 3. kvartal 2018 falder mængdeforbruget af denne lægemiddelgruppe med 1,3 mio. DDD svarende

til et fald på 15 pct. Tilsvarende falder antallet af personer i behandling med disse lægemidler i samme periode. Faldet i mængdesalg er væsentlig større for lægemidler indeholde enalapril og hydrochlorthiazid end for de andre lægemidler i gruppen. Disse lægemidler er også de mest anvendte og udgør 72 pct. af det samlede mængdeforbrug af lægemiddelgruppen i 3. kvartal 2018.

4.5 Tramadol og tapentadol (smertestillende)

Tramadol og tapentadol er smertestillende lægemidler af typen opioider, som er en samlet betegnelse for en række morfinlignende præparater. De to lægemidler bruges primært til behandling af moderate til stærke smerter. Fra 3. kvartal 2017 til 3. kvartal 2018 falder mængdesalget af lægemidlerne i denne gruppe fortsat med 1,3 mio. DDD. Faldet skyldes primært et fald i forbruget af tramadol. Mængdesalget af tramadol udgør ca. 98 pct. af det samlede forbrug af lægemiddelgruppen i 3. kvartal 2018. Antallet af personer i behandling med tramadol er faldet i perioden fra ca. 124.000 i 3. kvartal 2017 til ca. 97.000 i samme kvartal i 2018. Mulige forklaringer på det faldende forbrug kan være forskellige myndighedstiltag fra både Sundhedsstyrelsen, Styrelsen for Patientsikkerhed, Lægemiddelstyrelsen, og derudover har der været stort mediefokus på forbruget af opioider, særligt tramadol i 2017, hvilket også kan have påvirket forbruget. Sundhedsdatastyrelsen har tidligere offentliggjort en analyse, hvor der sætter fokus på den nyeste udvikling i antal brugere, herunder langtidsbrugere, og i det samlede mængdeforbrug af opioider.

- [Læs det seneste indblik om forbruget af opioider 'MedicinForbrug - Indblik: Færre langtidsbrugere af opioider i 2017'.](#)

Kriterier for udvælgelse af Top 5

Lægemiddelgrupperne til Top 5-listerne for henholdsvis omsætning og mængde er udvalgt på følgende måde:

En lægemiddelgruppe er med, hvis gruppen er steget eller faldet mere end 10 % i omsætning (kr.) eller mængde (DDD / anden mængdeenhed), eller hvis den absolutte stigning har været over 5 mio. kr. pr. mængdeenhed, uanset procentvis ændring. Blandt disse er listen sorteret efter dem med størst absolut ændring i henholdsvis kroner eller mængdeenheder i toppen. Ved udvælgelsen er ikke skelnet mellem, om ændringen er en stigning eller et fald, men i tabellen vises stigninger øverst og fald nederst.

Der er data med i samme tabel for flere ATC-niveauer (ATC-niveau 3, 4 og 5)². Det betyder, at en ændring for lægemidler med et bestemt aktivt stof tæller med på lige fod med en ændring for en hel gruppe af lægemidler. Baggrunden for dette valg er, at nogle ændringer sker for en hel gruppe af lægemidler, mens andre ændringer sker for bestemte lægemidler, og disse ændringer vil ikke nødvendigvis give udslag, hvis man udelukkende ser på den overordnede gruppe af lægemidler.

I de tilfælde, hvor den samme ændring giver udslag på flere ATC-niveauer, så de alle kommer med på Top 5, er kun det ene af niveauerne medtaget på listen. Om det er det overordnede eller mere specifikke niveau, der er mest relevant at vise, afhænger af det enkelte tilfælde.

Forkortelser

- ACE-hæmmere: Angiotensin Converting Enzyme-hæmmere
- ATC: Anatomical Therapeutic Chemical klassifikationssystem
- DDD: Definerede døgndoser
- GLP-1: Glucagon Like Peptide 1
- ICS: Inhaled corticosteroid (binyrebarkhormon)
- LABA: Long-acting beta2-agonists (langtidsvirkende adrenergika)
- NOAK: Non-vitamin K orale antikoagulantia
- OCD: Obsessive Compulsive Disorder (tvangssymtomer og tvangslidelse)
- PTSD: Posttraumatic Stress Disorder (posttraumatisk stresslidelse)
- SGLT-2: Sodium Glucose Co Transporter-2
- SSRI: Selektive serotonin genoptagelseshæmmere

SE OG HENT DATA OM DET SAMLEDE MEDICINFORBRUG

Se data bag denne udgave af 'MedicinForbrug - Overblik' på eSundhed.dk

Udgiver	Sundhedsdatastyrelsen
Kontakt	medicindata@sundhedsdata.dk
Web-adresse	www.sundhedsdata.dk
Titel	MedicinForbrug - Overblik 3. kvartal 2018
Rapporten kan frit refereres med tydelig kildeangivelse	

² ATC-koden er en internationalt fastsat kode for indholdsstoffet i lægemidlet (ATC-niveau 5). På ATC niveau 4 er de aktive stoffer grupperet i mindre grupper, og på ATC-niveau 3 er grupperne slået sammen til større grupper.